

?La guspira de la prohibició

«Durant massa temps ens han -ens hem- acostumat a viure submergits en la inèrcia del control. I segurament a molts ja els ha -ens ha- anat bé»

Ja fa uns quants anys que la neurociència avala el canvi de tendència pel que fa a la criança, que rau bàsicament a substituir el càstig per les conseqüències. És a dir, anar basculant de l'educació tradicional centrada en l'amenaça, la rigidesa i el xantatge, cap a la flexibilitat, l'empatia i el respecte mutu, sense alçar la veu. Sent sintètics, l'essència d'aquest mètode passa per eliminar el "no" i reconvertir-lo en propostes constructives. Sobre el paper, sona molt bé. Altra cosa és posar-ho en pràctica, perquè tota teoria duta a l'extrem acaba rebentant costures.

Posem-hi un cas pràctic. Quan una criatura desafia un adult llançant aigua a terra, per exemple. La idea de l'educació respectuosa passa per evitar reprendre'l i explicar-li que en comptes de vessar l'aigua del got és molt millor beure-se-la. Ara bé, és evident que si en lloc d'això, trobem el nen en qüestió posant els dits en un endoll o abocant-se per la finestra, més ens val córrer i espetegar-li un "no" rotund i contundent.

Fora d'agrar que els nostres dirigents polítics, i de fet la societat en general, apliquin aquest nou estil de criança a l'hora de tractar amb els ciutadans adults. Perquè durant massa temps ens han -ens hem- acostumat a viure submergits en la inèrcia del control. I segurament a molts ja els ha -ens ha- anat bé. Òbviament qualsevol societat ha de regir-se per unes normes bàsiques de convivència, que ajudin a establir on són els límits -els dits a l'endoll-. I aquesta regulació ha de ser també adaptable a les circumstàncies, però sempre amb mesura.

És imprescindible evitar caure en la temptació de la prohibició sistemàtica, perquè amb això passa com amb els incendis; un cop s'encén la guspira, és fàcil que es descontrolï. Ho hem estat patint al llarg de dos anys eters de pandèmia, durant els quals la restricció s'ha convertit en rutina. Sembla que de cara a la revetlla, la fixació de governar a cop de vetos va quedant superada. El dubte que em corroeix és si tothom sabrà respondre en conseqüència a aquesta esperada invitació al sentit comú per part del govern. I massa em temo que per desgràcia, no serà així.

Vagi per endavant que, a títol personal, els petards com més lluny, millor. Que a cop calent, el primer instint quan se'm pregunta si caldria prohibir-los, és respondre un sí majúscul. Molts desitjaríem que com a molt s'autoritzés l'ús de pirotècnia innocent, quatre cebetes, quatre bengales. I segurament aquí hi hagi marge per regular, entre el blanc i el negre. Entre prohibir tots els petards i permetre que petin tots, hi hauria un terme mig, per exemple, deixant fora els més potents, que són també els que més empipen i els que més espanten els soferts nadons i mascotes. Interior s'ha quedat només amb la prohibició de l'enlairament de fanalets que, al capdavant, no recordo que formin part de la tradició de Sant Joan.

El que sí que és tradició, en canvi, és el col·lapse dels serveis d'emergència aquesta nit, amb un avís cada minut per algun foc menor, segons dades del departament de la revetlla passada. És cert que no acostumen a ser incidents greus, però fariem bé de recordar que els cos de bombers que s'activarà al costat de mossos i agents rurals per vetllar perquè cap guspira es descontrolï, arriba a la revetlla esgotat després d'una onada d'incendis que ha arrasat 4.000 hectàrees.

I ja posats, també faria bé el govern de la Generalitat d'esmerçar-se més a fons en les tasques de gestió dels boscos de Catalunya, buscant com treure profit a través de la indústria de tanta biomassa acumulada durant dècades. I sense carregar els neulers només a la pagesia, que prou que en té. És cert que l'abandonament creixent del terreny agrari -per poc rendible en un món globalitzat com el nostre- ha fet que la natura recuperi l'espai perdut. Fa trenta anys, la meitat

del sòl català era forestal, ara representa el 65%, segons dades de l'Institut d'Estadística.

Els agricultors que resisteixen ho fan contra vent i marea i tot i això, en els moments més crus dels incendis d'aquests dies, han corregut a llaurar els seus camps per aturar les flames perdent així la collita. Ara esperen compensacions i denuncien que cap llei els cobreix en aquestes situacions. Aquesta setmana, quan el foc d'Artesa de Segre ja estava estabilitzat, el president de la Generalitat ha promès des de la zona cremada que els ajuts arribaran. Aquell mateix dia, es desencallaven els que tenien pendents els afectats per les gelades de finals de març. També per tots aquests pagesos amb els quals ens omplim la boca quan sortíem del cine de veure Alcarràs, aquesta revetlla, prohibit perdre el sentit comú.